

ET DØGN I JERNALDEREN

Informationsbrev til lærere og forældre

I skal opleve et uforglemmeligt døgn i jernalderen på Hvolris.

Vi byder jer hjerteligt velkommen på Hvolris Jernalder.

Under besøget forventer vi, at lærere og forældre deltager aktivt og tager det fulde ansvar for eleverne. Det er vigtigt, at klassen ledsages af flere voksne, der kender dem godt. Gerne 2-4 voksne.

Vi anbefaler, at der er to overnattende forældre i hvert hus, især hvis der er tale om mindre børn.

Hvornår elever og lærere ankommer, bestemmer I selv, men gerne mellem kl. 9-10. Husk at give os besked om ankomsttidspunkt.

Regler

Der er nogle få regler for adfærd i den rekonstruerede jernalderlandsby. Dem gennemgår vi med eleverne, før vi går op i landsbyen. Man skal behandle dyr, huse og rekvisitter godt. Det er de voksnes ansvar at se til, at reglerne bliver fulgt.

Man *kan* bruge bålstedet i husene, men det er bedst at bruge de udendørs bålsteder. Så undgår man røg, hvor man skal sove. Bålene i husene skal slukkes helt om natten. Der må ikke være ild eller gløder om natten. Hæld ikke vand i bålstedet, men lad bålet brænde helt ud eller skovl det op i en zinkspand.

Der er et huggested ved brændeskuret. Der skal altid være en voksen til stede, når børnene hugger brænde. De skal instrueres i sikkerhed ved brændehugning, før de går i gang. Vi har en kindler til brug for børn. Det gør det nemmere og mere sikkert for eleverne at være med til brændehugning.

Oppe ved landsbyen er der to toiletter i en separat afskærmet bygning. Her findes også et "udekøkken" med vask og elkedel. I depotet i bygningen findes en førstehjælpskasse.

Dagens forløb

Klassen modtages af en vejleder ved ankomstbygningen. De sættes ind i stedets regler, hvorefter elever og voksne iklædes jernaldertøj. Derefter begynder værkstederne oppe i den rekonstruerede jernalderlandsby. Eleverne inviteres til start ind i et af husene og hører om jernalderens levevis.

Omkring middag startes forberedelserne til aftensmaden og forberedelse af kærnemælksost og marmelade til morgenmaden til næste dag. Aftensmaden består af en kogeret med kylling, korn og urter med fladbrød og smør. Eleverne deltager naturligvis i madlavningen.

Udover madlavning vælges ét af følgende værksteder. Som udgangspunkt oplæres en lærer/forælder til at tage værkstedet:

- *Bueskydning*
Bueskydning med moderne træbuer på buebanen.
- *Snit selv bue og pil.*
Lav din egen bue og pil.
- *Træarbejde*
Fremstil enkle små ting i træ, for eksempel en 'brummer' eller en smørekniv, med små håndøkser og snitteknive.
- *Keramik*
Fremstil små jernalderting i ler, for eksempel en kop, en lille skål eller en lille gris.
- *Uld*
Fremstil små ting af uldgarn eller uld. Man kan for eksempel filte en bold eller lave et bånd med slyngstokke.
- *Leg og legetøj*
Prøv gamle lege/lav dit eget legetøj af naturens materialer.
- *Skind og læder*
Lav små ting af læder, f.eks. armbånd eller en pung.
- *Rundvisning*
Rundvisningen foregår med vores vejleder i vores udstilling og det arkæologiske område, hvor der bl.a. er udgravet en enestående kult- og gravplads samt en jernalderboplads.

Lærere og forældre tager aktivt del i værkstederne. En lærer/forælder oplæres i håndværket, så han/hun kan bistå eleverne. Giv os besked af valg af værksted.

Når I er godt i gang med aftensmaden, forlader formidleren jer (ca. kl. 15). Som udgangspunkt lukkes værkstederne på dette tidspunkt. Det nødvendigt, at de voksne, som spiser aftensmad og overnatter med eleverne, er til stede i god tid, inden vejlederen forlader Hvolris, gerne ca. kl. 13.00. De voksne skal sættes ind i madlavning og sikkerhed og har derefter ansvaret for elever og jernalderlandsby til næste morgen.

Man kan til en vis grad fortsætte værkstederne på egen hånd (afhængigt af valg), lege, gå en tur til Skovbakken med kultpladsens stencirkler og grave eller hilse på gederne i folden. Efter aftale kan man besøge museumsbutikken og udstillingen i hovedbygningen. Der kan købes drikkevarer, slik og souvenirs. Butikken kan efter aftale også besøges næste morgen.

Næste morgen

Afgang næste formiddag er efter morgenmad, oprydning og pakning.

Ca. kl. 8.00 eller efter aftale er der morgenmad, som består af brød, havregryn eller havregrød, mælk, marmelade, kærnemælksost og honning.

Inden afgang er alt vasket op, der er ryddet pænt op, lammeskindene i husene rystes og hænges op, tøj og eventuelle navneskilte hænges pænt på plads på dragtloftet.

OBS vedr. afhentning: Forældre, der henter børn, skal hjælpe med at rydde op efter lejrskolen. Det er ikke rimeligt, at forældrene, der har deltaget i overnatningen, står alene med ansvaret for at aflevere landsby, tøj og rekvisitter i ordentlig stand.

Der er P-plads ved hovedbygningen samt nær landsbyen. Følg vejen til venstre ved gedefolden. Man må ikke køre i bil inde i landsbyen.

Medbring

Madpakke til frokost. Første måltid på Hvolris er aftensmaden. Bag evt. boller eller kage til eftermiddagen.

Sovepose, pude og underlag. I sengene er der fåreskind på pilegrene eller en træplade.

Lygte/campinglygte og ekstra batterier – Der er ingen lys i husene.

Evt. fyrfadsllys til jernalderlamper. De skal altid være under opsyn.

Toiletgrej og personlige fornødenheder.

Varmt tøj til om aftenen. Udetøj – også regntøj og gummistøvler.

Evt. egen kniv. Der kan lånes knive på Hvolris, så længe værkstederne er i gang.

I modtager undervisningsmateriale til forberedelse/opfølgning. Som forberedelse kan man lave sit eget jernaldernavneskilt af læder eller træ og flette sig et bælte af uldgarn.

Pris pr. deltager er 195 kr. for folkeskoler udenfor Viborg Kommune. Dette gælder både børn og voksne. **Giv os nøjagtig besked om antal elever, forældre, søskende og lærere inden ankomst.**

HUSK: Vi skal vide, hvilket værksted I vælger, samt tidspunkt for ankomst og afgang, inden opholdet. Er der yderligere spørgsmål, er I velkommen til at kontakte os.

Vi glæder os til at se jer til et døgn på Hvolris Jernalder.

Med venlig hilsen

Skoletjenesten på Hvolris Jernalder